

Věcný záměr změn stanov ČSV

K seznámení členům RV na jednání RV březen 2014, k projednání na úrovni OO a ZO, a k uplatnění připomínek, podnětů a nápadů nejpozději na semináře OO ČSV, duben 2014, Nasavrky.

Cílem věcného návrhu změn stanov je rozhodnout o obsahu stanov co do věcné stránky. Po schválení věcného návrhu stanov dojde k rozpracování do znění stanov podle §§ a předložení k připomínkám

I. Název:

Dle § 216 NOZ musí název spolku obsahovat slovo spolek nebo zapsaný spolek, postačí zkratka z.s.

§ 1 stávajících stanov obsahuje název a charakteristiku svazu. Slovo sdružení bude nahrazeno slovem spolek, navrhuje se název **Český svaz včelařů, z. s.** – místo o.s. (občanské sdružení) bude z.s. (zapsaný spolek). Co se týče názvu organizačních jednotek, názvy byly sjednoceny v registračních listech a v systému ARES, stačí proto jen i zde změnit o.s. na z.s. – to je nejjednodušší možnost. Zůstanou základní a okresní organizace, není třeba jinak názvy měnit. Je zde možnost i návratu do minulosti před r. 1950, kdy existovaly včelařské spolky. Ale protože je třeba naplnit podmínku, že název pobočného spolku musí obsahovat příznačný prvek názvu hlavního spolku a zároveň vyjádřit jeho vlastnost pobočného spolku - § 228 odst.2 NOZ, tedy např. :

ZO ČSV – Český svaz včelařů, z.s., pobočný spolek Olomouc

OO ČSV - Český svaz včelařů, z.s., okresní pobočný spolek Olomouc

KKV - Český svaz včelařů, z.s., pobočný spolek pro Olomoucký kraj

Pro změnu názvu spolky mají lhůtu 2 roky od účinnosti NOZ, tedy do 1.1.2016. Schválí-li stanovy náš X. sjezd v prosinci 2015, pak lhůta bude splněna. Pro narovnání stanov s NOZ je stanovena lhůta 3 roky od účinnosti NOZ.

Co se týče charakteristiky ČSV, měla by zde být deklarace statutu veřejné prospěšnosti.

II. Sídlo a působnost ČSV

Sídlo zůstává, působnost území republiky bude uplatňována prostřednictvím pobočných spolků, kterými jsou ZO a OO (KKV). Otázkou je, zda nevytvořit další stupeň organizace svazu a to organizace krajské.

Budoucí řešení postavit na následujících alternativách:

1. KKV s právní osobností

Toto řešení předpokládá dvě možnosti:

- a) právní osobnost pro všechny KKV bez výjimky
- b) právní osobnost pro KKV, kde budou toto příslušné členské okresní pobočné spolky požadovat.

Pro tuto alternativu je nutno vzít v úvahu, že bude nutno stejně jako pro pobočné spolky nebo pro okresní pobočné spolky ustavovat příslušné orgány a zajistit jejich propojení na

orgány vyššího stupně, tj. Republikový výbor a Sjezd. V případě, že by byla přijata tato varianta pak je nutno též upravit způsob financování činnosti tohoto nového pobočného spolku a počítat s přerozdělením prostředků rozpočtu svazu. Znamená to rovněž vést ekonomiku dle platné obecné legislativy.

Pro variantu b) Okresy daného kraje by se rozhodovaly o tom, že jejich „KKV“ bude mít právní osobnost (dříve subjektivitu) nebo že ji vůbec nepotřebují.

2. KKV bez právní osobnosti

Tj. ponechání stávajícího stavu. Zde by nebylo nutno ustavovat orgány jako na úrovni ZO a OO. Nutno však podpořit činnost těch KKV, které aktivně pracují – je možno řešit v rámci svazového rozpočtu s vyčleněním části prostředků svazového rozpočtu na základě potřeb příslušných KKV, které o tuto formu podpory požádají. I toto předpokládá zásadu přerozdělení prostředků rozpočtu svazu. (Tuto zásadu zakotvit v příslušné části stanov)

Varianta 1b. nebo 2. neřeší jednotnou organizační strukturu v členění svaz – kraj – okres – ZO, platnou pro celou republiku, což vytvoří nerovnováhu a nevytvoření KKV jako partnera příslušným Krajským úřadům.

III. Poslání a cíle ČSV

Rozsah uvedený ve stávajících stanovách ve své podstatě obsahuje vše podstatné, na co je členskou základnou kladen důraz. Asi k velkým změnám by nemělo dojít. Je důležité, abychom splňovali podmínky pro získání statutu veřejné prospěšnosti – viz § 146 - 150 NOZ. Doprovodný zákon o veřejné prospěšnosti dosud není (v plánu legislativních prací Vlády ČR – září 2014 předložení vládě, předpokládaná účinnost březen 2015)

2

IV. Členství ve svazu, práva a povinnosti členů

Ustanovení upravující členství se předradí úpravě ústředních orgánů (podle zásady členění název, sídlo, cíle, člen, práva a povinnosti, atd.) V současné době členství ve svazu vzniká přijetím za člena v základní organizaci. To znamená, že svaz jako hlavní spolek nemá žádnou možnost vznik, změny a zánik členství jednotlivých členů ovlivnit. Je otázkou, zda toto nezměnit a neumožnit v určitých případech rozhodovat o členství konkrétního člena na základě rozhodnutí ve vyšších orgánech svazu v případě, kdy konkrétní člen bude vystupovat proti zájmu svazu (to ovšem předpokládá otevřenost diskuze na všech úrovních svazu, právo ptát se a právo na odpověď) či v případě zneužití postavení funkcionáře či trestného činu proti svazu.

Příslušná ustanovení týkající se podmínek vzniku členství a ukončení členství se doporučuje ponechat.

Dvojí členství – v diskusi se názory různí – z podzimních aktivů převažoval názor na to, aby dvojí členství stanovy nevyklučovaly. Přesto se doporučuje tuto otázku posoudit a vyjádřit se k oběma možnostem:

1. připustit dvojí členství – otázka „loajality“ členů vůči svazu by se řešila v oblasti členských vztahů. Vymezuje to i NOZ, z jehož ustanovení bude v případě přijetí tohoto řešení vycházet
2. nepřipustit dvojí členství – může se zvyšovat riziko odlivu členů ze svazu a ve svém důsledku to může snížit rozdílnost názorů

Práva a povinnosti členů – příslušná ustanovení stávajících stanov se doporučuje ponechat.

V. Ústřední orgány svazu

- 1) Ústřední orgány svazu předurčují systém řízení v ZO a OO. Pokud tedy sáhne do systému řízení hlavního spolku, pak bychom měli stejným způsobem upravit i systém řízení v ZO a OO – viz dále struktura orgánů.
- 2) S tím souvisí i volební období – musí být stejné, otázkou je, zda ponechat 5 leté volební období nebo jej zkrátit (častější konání volebních zasedání stojí více peněz).
- 3) Další otázkou dosud vznesenou je, zda neomezit opětovné zvolení funkcionářů (to bychom se zbytečně svazovali za stavu, kdy dobrých funkcionářů ochotných pracovat moc není - proto se omezení nedoporučuje).
- 4) Statutární orgán - kolektivní nebo jím bude konkrétní osoba/y (ve spolcích je častější kolektivní statutární orgánů, snižuje se tím možnost nekontrolovaného nakládání s majetkem spolku – proto se doporučuje ponechat kolektivní vedení)
- 5) Způsob rozhodování - by měl být také stejný ve všech orgánech svazu (nadpoloviční většinou nebo kvalifikovanou většinou). Nutno upřesnit rozhodování v případě voleb a odvolávání členů orgánů. Navrhuje se sjednotit kvorum pro volbu i odvolávání členů orgánů nadpoloviční většinou (rozhodnout však, zda hlasy všech členů příslušného orgánu a nebo jen nadpoloviční většinou přítomných – pro udržení principu stability se doporučuje varianta nadpoloviční většiny všech členů orgánu)

Z tohoto důvodu se navrhuje zrušit 2/3 kvorum v případě odvolání zástupce OO v RV nebo člena UKRK (na návrh OO po projednání v PRV nebo na návrh PRV)

Doplnit do stanov institut rezignace na funkci v orgánu – funkcionář se do funkce nechává dobrovolně volit a měl by mít i možnost se dobrovolně rozhodnout o rezignaci a příslušný orgán by ji měl pouze brát na vědomí jejím projednáním. Tato praxe je ustálená, avšak i toto bylo v posledním období diskutováno. Pro toto projednání stanovit časovou lhůtu – v případě jejího nedodržení pak rezignace nabývá své účinnosti.

- 6) Je také třeba zvážit, zda ponechat stejné názvy orgánů (každá změna názvu znamená změny ve všech předpisech svazu, nejen ve stanovách a je spojena s dalšími možnými náklady. Doporučuje se stávající názvy ponechat.

Sjezd

K článku sjezd se nenavrhují změny. Případné změny by vyplynuly z rozhodnutí o tom, zda budou ustaveny krajské pobočné spolky s právní osobností.

Stanovování klíče k počtu delegátů a pravidla pro jejich volbu – využít stávajícího řešení ve stanovách s tím, že podrobnější pravidla budou v pravomoci RV.

a) Republikový výbor

Činnost tohoto nejvyššího orgánu mezi sjezdy je asi nejvíce předmětem diskusí. V současně došlých návrzích se objevily různorodé návrhy:

1. ponechat jeho složení – za každou okresní organizaci jeden zástupce bez ohledu na velikost okresu (je to zaběhlý model, náplň práce zástupce OO v RV je stejná bez ohledu na počet ZO v okrese, výhodou je také přímé spojení svaz x všechny OO)) nebo
2. udělat kategorie okresů podle velikosti a podle toho jim dát více hlasů (možnosti hlasování - více hlasů jednomu zástupci okresu nebo bude více zástupců okresu přítomných na jednání RV) buď v rozhodování obecně, nebo v rozhodování věcí vyšší důležitosti (např. hlasování o stanovách, o nakládání s majetkem svazu, zániku svazu). Tato varianta samozřejmě vzbudí nelibost u těch okresů, které zůstanou těsně pod hranicí vyššího počtu hlasů. Několik zástupců jednoho okresu zvýší náklady a vyvstane organizační problém zajištění místa pro konání zasedání RV – viz kapacita SOUV Nasavrky) nebo
3. sílu hlasu odvodit na volební období podle počtu členů svazu za daný okres, a to pro všechna hlasování (vyvstane potřeba pořízení hlasovacího zařízení nebo jen v důležitých otázkách
4. Další možností je umožnit zastoupení v RV jen zástupcům KKV, popř. pokud budou vykazovat pravidelnou činnost, prozatím jen s hlasem poradním, dokud nebudou mít právní osobnost všechny KKV.

4

Tvorba statutárního orgánu – Republikový výbor – převládající názor je ponechat 1 zástupce OO v republikovém výboru, protinávry navrhuje snížit nebo upravit počet členů RV podle počtu členů za jednotlivé kraje (což přetrhává vztahy RV x všechny OO) či tvořit RV zástupci KKV

3. Předsednictvo Republikového výboru

K působnosti PRV nejsou mám v tuto chvíli žádné připomínky, jen požadavek na odpovědnost členů P RV za hospodaření a účelné nakládání s majetkem, a vyšší informovanost členské základny o stavu svazu.

Volba členů P RV

- a) navrhuje se volba členů P RV z řad členů RV popř. kooptace (stávající systém) nebo
- b) sjezd zvolí P RV s dostatečným počtem náhradníků (s hlasem poradním) a volba členů P RV Republikovým výborem se ponechá jen v případě rezignace nebo odvolání P RV

4. ÚKRK

Vedle stávajících ustanovení stanov se navrhuje doplnit jako pojistku pravomoc - v případě, že PRV nesvolá RV tak, jak má, nebo ÚKRK vzhledem ke svým poznatkům dojde k závěru, že je to nutné, může svolat RV a to bez jakékoli předchozí splněné podmínky, že určité kvorum ať již ZO nebo členů RV svolání požaduje. Současně UKRK bude oprávněným subjektem za ČSV k podání žaloby na náhradu škody způsobené P RV.

VI. Ustavování funkcionářů, zásady činnosti a jednání orgánů svazu

Je třeba precizovat, abychom se vyvarovali výkladových problémů při volbě a odvolávání členů orgánů. Podmínky kooptace se nedoporučuje měnit. Pravidla jednání orgánů – ve stanovách uvést jen základní pravidla, která budou stabilizována (vyjít ze stávajícího znění stanov). Podrobnosti pak specifikovat v jednacích řádech příslušných orgánů.

Volba členů orgánů – kvóra stanovit v příslušných ustanoveních stanov. Podrobnosti pak ve volebních řádech pro jednotlivé orgány.

5

VII. Smlouvy o součinnosti a smlouvy o přistoupení

Smlouvy o součinnosti lze využívat s ohledem na rostoucí počet samostatných včelařských spolků, při zachování jejich samostatnosti. I proto, že naši členové jsou současně členy těchto spolků stojících mimo svaz. Úpravou vztahů smluvně s těmito spolky by se otupily špatné vzájemné vztahy, nemuseli bychom se zabývat problematikou „dvojitosti členství“, ve smlouvě by byly dohodnuty principy jednání ve věcech včelařství se státními orgány a vůbec další podmínky spolupráce např. spolupráce při vzdělávání chovatelů, v nákazové situaci apod. Všechny tyto malé spolky neobsáhnou celé spektrum spolkových činností včelařství, nýbrž se specializují na konkrétní oblasti (Dadantklub, Asociace profesionálních včelařů, Šance pro včely apod.) Těmto konkrétním zájmům jednotlivých spolků odpovídá i předmět činnosti našich odborných komisí. Ta spolupráce by tedy měla probíhat hlavně tímto směrem. Např. racionalizační komise by mohla zvat zástupce např. Dadantklubu na svá jednání, nebo komise pro zdraví včel by měla spolupracovat s Asociací profesionálních včelařů, chovatelská komise se Svazem včely tmavé. Myšlenka je taková, že je lepší nastavit oboustranně výhodné podmínky spolupráce se spolky stojícími mimo svaz než s nimi bojovat, což poškozuje obor, a staví všechny – nejenom svaz – do nestabilní situace vůči státu.

Smlouva o přistoupení lze využívat tam, kde spolek stojící dosud mimo svaz přistoupí ke svazu, a jeho členové se stanou členy svazu při zachování samostatnosti spolku. Jde o vyšší formu součinnosti.

VIII. Odborné komise

Odborné komise by si zasloužily podrobnější úpravu.

- 1) postavení - jsou poradním orgánem jak RV, tak PRV,
- 2) Kdo je volí, odvolává – ponechat pravomoc RV, ale na návrh PRV s tím, že jsou poradním orgánem jak RV, tak PRV, předseda komise by byl volen RV
- 3) Je nutné upravit i specifika některých komisí (SF, Redakční rada – s odkazem na speciální směrnice o činnosti těchto komisí).
- 4) Počty členů komisí by určoval RV opět na návrh PRV. Jejich plán práce by schvaloval RV (počet zasedání, rozpočet by měla mít každá komise svůj).
- 5) Co se týče povinností komisí – spravovat danou problematiku jejich činnosti, podávat pravidelné roční zprávy, plnit úkoly dané sjezdem týkající se jejich odbornosti apod.
- 6) Zvláštní postavení pak má Smírčí komise, ponechat v současné úpravě

IX. Pobočné spolky ČSV

- 1) Upravit jednak pobočné spolky – okresní organizace a základní organizace – právní osobnost, zda bude plná nebo nějak omezená, např. zda nebude mít možnost nakládat s nemovitostmi, přijímat úvěry, zaměstnávat pracovníky, musí být uvedeno, do jaké míry bude hlavní spolek ručit za dluhy pobočného spolku (zde se navrhuje ponechat úpravu schválenou RV v listopadu 2013), přitom nesmí dojít k zneužití práv hlavního spolku nebo dobrých mravů. Proto bude třeba jednoznačně upravit majetkové poměry mezi hlavním spolkem a jeho spolky pobočnými. Navrhuje se ponechat našim ZO a OO plnou právní osobnost tak, jak ji mají dosud, a podrobně upravit vzájemné majetkové vztahy, zejména pro případ likvidace pobočného spolku
- 2) Vztah svazu a ZO nebo OO stojí na principu oddělených majetkových sfér – tento princip zachovat. Je podpořeno i expertním stanoviskem AK Havel, Holásek & partners. Jmění pobočného spolku nelze považovat za součást majetku hlavního spolku, přímo ze zákona nic takového neplyne. Majetková provázanost by musela vyplývat ze stanov. Pobočný spolek za dluhy hlavního spolku neodpovídá. Pokud se dostane do problémů pobočný spolek, nemá to na hlavní spolek žádný vliv. Výjimkou je pouze zakládání pobočného spolku, když nebyl ještě zapsán do spolkového rejstříku. Tam je z právního jednání pobočného spolku zavázán hlavní spolek společně a nerozdílně (§ 229 odst. 4 NOZ). Jakmile je však pobočný spolek do tohoto rejstříku zapsán, zavazuje jeho právní jednání pouze jeho. Ze zákona nevyplývá majetková solidarita mezi hlavním a pobočným spolkem, nevyplývá ani vzájemné ručení za své závazky. Tento vztah může být založen stanovami. Přesto se doporučuj majetkové vztahy přesně deklarovat ve stanovách.
- 3) Dále je třeba ve stanovách uvést základní podmínky zániku pobočného spolku. Hlavní ustanovení je nutné uvést ve stanovách.
- 4) Na základě § 3045 NOZ organizační jednotky, které byly zapsány k 31. 12. 2013 v evidenci MV ČR se od 1. 1. 2014 staly pobočnými spolky. Dosavadní evidence občanských sdružení a jejich organizačních jednotek se považuje za spolkový rejstřík a po přechodné období,

ve kterém budou přesouvána data z MV ČR na rejstříkové soudy (do konce ledna 2014) bude na pobočné spolky nahlíženo jako na zapsané ve spolkovém rejstříku. Tím je zachována jejich právní kontinuita, historie a IČO. Nemůže ani nastat ručení hlavního spolku za závazky již existujících pobočného spolku před zápisem do spolkového rejstříku. Povinnost uložená hlavnímu spolku podat do tří let návrh na zápis pobočného spolku do spolkového rejstříku je ve smyslu § 125 odst. 3 zákona č. 304/2013 Sb. považována za splněnou zapsáním údajů, které rejstříkový soud převezme ze základního registru osob a zapíše do spolkového rejstříku bez řízení.

X. Hospodaření, fúze, zánik svazu, vypořádání

Zde se navrhuje plně držet (i z důvodu případné judikatury a předvídatelnosti) zákonných ustanovení NOZ. U zpráv o hospodaření za daný rok se jeví s ohledem na zájmy a informovanost členské základny uvádět výčet nemovitostí, majetkových podílů, zveřejňovat výhradně do členské základny všechny smlouvy uzavřené nad 100.000 Kč, vést odděleně bankovní účty – běžný účet, účet svépomocného fondu, účet 1.D, účet dotací EU (což k dnešnímu dni je vedeno) a účet rezervní, kam by každý rok přesunul zisk, a ze kterého by se hradila se souhlasem Republikového výboru případná ztráta.

Současně se jeví jako žádoucí, aby rozpočet na běžný kalendářní rok byl schvalován přinejmenším jako vyrovnaný, rozpočet aby byl podrobně předložený a zdůvodněný.